

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cestiunea naționalităților.

I.

Concetățenii nostri sufer de o miopie incurabilă.

„Pesti Napló“, organul opoziției moderate, publică în fruntea numărului dela 28 Octomvrie o lungă dare de seamă despre situațiunea elementului maghiar în Ardeal, despre scopul reuniunilor de „cultură“ și despre mijloacele ce crede mai potrivite pentru asigurarea existenței coloniilor maghiare risipite printre Români.

Eată, în traducere, întreaga dare de seamă.

La sfârșitul celor zece ani de dictatură parlamentară, politica de naționalitate a cabinetului Tisza arată un rezultat tot atât de trist, ca și politica financiară; spre dovedirea aceleia, că majoritatea ascultătoare, care votează toate, încă nu e nici o garanță pentru o corectă politică guvernamentală; spre dovedirea aceleia, că cu ajutorul majorității ascultătoare toate se pot obtrude legislativei, însă nimic împregiurărilor. Pentru că împregiurărilor nu li se pot croi legi: aceste posed legile lor speciale și nestrămutavere și misiunea guvernului e de a le cunoaște pe aceste și a le duce în îndeplinire.

Necazurile cu naționalitățile sunt astăzi atât de deprimătoare, încât e datorința cea mai serioasă, de a se ocupa de ele cu deamăruntul. Și îndeosebi starea lucrurilor din Transilvania e aceea, care pretinde mai multă atențiune și grije.

Rapoartele și necazurile din Ardeal (și asta trebuie să o recunoaștem în interesul adevărului) nici partida deakistă de odinioară nu le-a luat în serios. Aceea, de a privi Ardealul de un simplu cuib de mameluți și de a-l folosi numai de unealtă pentru alegeri de deputați, a prins rădăcini deja la partida deakistă. Ei, dar' relele urmări ale acestor calamități au putut fi observate deja pe timpul partidei deakiste; și partida deakistă n'a ajuns să le mai vindece, deoarece a fost dată jos dela puterea de guvernare. Guvernul dlui Tisza a cunoscut dela început calamitățile aceste și totuși nu le-a vindecat. Ci primind concepțiunea partidei deakiste, a corupt Ardealul într'un grad cu mult mai mare, decât partida deakistă. Asupra guvernului Tisza se descarcă deci o răspundere cu mult mai mare, ca și asupra antecesorilor sei. Să lăsăm însă recriminările și să ne ocupăm de aceste calamități fără privire la partide.

Cine străbate astăzi Ardealul, — și deputatul dietal Bela Grünwald, care nu de mult a umblat prin Ardeal, o poate mărturisă — acela dă în Ardeal de o Maghiarime înspăimântată, care stă deja în fața unor astfel de aparențe, ce o nedumeresc în toată serioșitatea. În fața unor astfel de aparențe, pe care până acum nu le-a cântărit îndeșt, și a căror greutate astăzi întru atâta o simte, încât e pe aci să o cuprindă disperarea și să-și peardă toată nădejdea de a se descurca.

Aceste nedumeriri au dat naștere mișcărilor, care avuseră în vedere înființarea de reuniuni de cultură în Ardeal. Se credea, că cel puțin un milion de florini va pute încasa, și abia s'au adunat din Ardeal vre-o câteva mii de florini. Ceea-ce a dat Ungaria, a rămas foarte departe de milion.

Dar' în Ardeal ce se poate face prin reuniunea de cultură?

Nimic mai mult, decât a mântui acele mici insule maghiare, ale căror ruine mai există pe ici pe coier, și care s'au prefăcut în ruine prin aceea, că elementul maghiar pretutindenea s'a năisuit să scape de greutăți și de contribuiri.

Greutățile și cheltuielile acestor fel de insule maghiare le-au suportat mai cu seamă domniile de pământ în calitate de inspectori și patroni.

Și acestia, ca să scape de cheltuieli, cu încetul au omis comunele cele mai mici. Din biserici matre au întemeiat filii și murind preotul, nu l-au mai suplini. Comunele astfel părăsite nu mai avură apoi nici preot, nici școală. Copiii i-au trimis la cea mai de aproape școală românească și i-au botezat la cel mai de aproape popă românesc. Și astfel s'au romanizat (eloláhosodott) nenumărate comune maghiare. Ruinele acestora numai reuniunea de cultură din Ardeal le mai poate mântui. Dar' nici aceasta deodată, ci numai operând încet. Care va să dică, față cu calamitățile din Ardeal, reuniunea de cultură puțină ispravă poate să facă.

De aceea situațiunea e prea serioasă. Între Românimea (oláhság) ardeleană se arată în faptă oare-care ferbere. Pasiunile sunt excitate. Și ceea-ce e mai rău, e că există o anumită organizațiune, care operează și înaintează mereu.

Față cu aceasta trebuie să ne îngrijim de apărare, față cu aceasta trebuie să începem o acțiune hotărâtă și cu plan, până nu e cu deservire prea târziu.

Cum stă astăzi situațiunea?

Înainte de toate să vedem din cine consistă astăzi inteligența română din Ardeal?

Această inteligență și în ziua de astăzi e micuță în Ardeal și consistă din advocați, preoți, învățători sau din funcționari de stat ori administrativi. Proprietari mari nu au Românii ardeleni. Familiile române avute nu posed acolo și nici nu locuiesc acolo. Din partea acestor din urmă deci pericolul nu e mare. Dar' pentru aceea atitudinea inteligenței române din Ardeal e și fără de acestia destul de suspicioasă și de îngrijitoare. De ani încoaci s'a putut observa, că în Ardeal acei care se țin de inteligența română, se separează necondiționat și în mod consecvent de Maghiari. Nici chiar în obștia vieții sociale nu trăiesc împreună cu Maghiarii. Judecătoria dela unuși același tribunal nu convin laolaltă. În Cluj Românii au înființat casină separată și Românul, ce stă în serviciul statului ungar, nici nu calcă pragul teatrului maghiar. Oamenii acestia se îmbumbă dărj, nu tradează nici când nimic, operează în secret și sunt unelte oarbe ale organizațiunii. Și acestia sunt factorii activi în toată mișcarea Românilor.

Factor pasiv e până acum marea mulțime a poporului român. Aceasta consistă mai numai din țărani fără de avere și cultură, care stau la gradul cel mai mic al priceperii și cugetării.

În sine luat acest element e bun, scie suferi, e liniștit și pacinic. Și dacă inteligența organizată română din Ardeal nu e în stare se influențeze asupra acestei mase mari, atunci toată mișcarea irredentă e inofensivă, pentru că n'are obiect, n'are material. Dacă însă agenților români le va succeda în influența asupra acestei mase mari și a o duce la mișcare, atunci e *perirea Ardealului și a Maghiarilor*.

Aci e punctul principal. Celelalte sunt, față cu acesta, lucruri laterale.

Pentru că masele țeranilor români și astăzi stau în cele mai strânse legături cu domniilor lor de pământ. Aceste elemente țărănesci și astăzi țin, că domnul de pământ stă mai de aproape de el, ca și alt om fără avere, fie acela cât de mare daco-român. Și de aci vine, că un advocat, care în cele din urmă tot numai despoiază poporul, ori un popă, care trăiesc din groșițele poporului, are mai puține șanse de a conduce această masă, decât un domn de pământ, care-i dă existență. Și țeranul român nici nu înțelege ideile conducătoare ale mișcării naționale. Cunoștințele geografice n'are de loc. Fantasia lui nu trece marginile împregiurărilor locale. Pe această cale nici nu străbate la el nici un fel de agitator.

Acolo sunt însă interesele materiale: aceste joacă rolul principal.

Pentru că și aceia, care nu înțeleg ideile abstracte, înțeleg calamitățile materiale și cauzele lor. Și dacă agitatorii români sciu să agiteze masele țeranilor români în contra proprietarilor maghiari pe baza calamităților materiale, atunci își ajung scopul. Pentru că atunci agitează totodată și în contra națiunii maghiare și în contra statului maghiar.

Și față cu aceste gigantice pericole statul ungar nu-și înțelege misiunea, — ba nici nu cunoaște situațiunea. Ungaria are în părțile ardeleni un interes cu mult mai mare, decum e alegerea de deputați guvernamentali. Trebuie să ne opintim, ca administrația și justiția să fie exemplară. O procedură contrară are aceea consecuență, că țeranul se resfoaie în contra domniilor, ca în contra națiunii maghiare și în contra funcționarilor, ca în contra statului maghiar. Și atunci vine naționalistul român și-și ajunge scopul prin agitațiunile sale. Baremi că fără aceste nu se poate agita și cu atât mai puțin se poate prin agitație aduce în mișcare masa.

Asta e deci esența cestiunii. Aici trebuie apucată calamitatea, dacă vrem ca Ardealul și cu el dimpreună Maghiarii se nu peară.

Administrația și justiția: aceste sunt, care stau în Ardeal pe picior de tot slab. Și aci e primejdia cea mai mare. Aceasta mină pe Românimea din Ardeal în brațele popilor și ale naționalistilor. Și aici trebuie să ajutăm în grabă și cu fundament, dacă nu vrem să fie prea târziu.

Nimeni nu periclitează o situație suportabilă pentru una mai bună nesigură. Pentru una sigură e fie-care dorește alta mai bună.

Alt sistem, altă politică. Numai prelungă o altă sistemă și altă politică poate să fie binecuvântată lucrarea reuniunii de cultură, lucrarea plină de jertfe a societății maghiare. Maghiarimea independentă își împlinesc în Ardeal cu o adevărată abnegațiune misiunea patriotică, guvernul ungar petreacă cu atențiune constantă această luptă nobilă și bărbătească — și nu se gândească la Ardeal numai în timpul alegerilor de deputați.

Relevăm din toate aceste patru lucruri deosebite:

1. Că Maghiarii risipiți printre Români se romanisează,
2. Că există o organizațiune oarecum secretă în societatea cultă română,
3. Că poporul român inclină mai mult spre proprietari, decât spre clasa cultă română, și
4. Că pericolul ce amenință din partea Românilor se poate înlătura prin introducerea unei bune administrațiuni în Ardeal.

Vom lua unul câte unul în cercetare acestea patru puncte și vom vedea, dacă sunt ori nu exacte informațiunile, pe care diarul din Budapesta le dă cetitorilor sei.

Revistă politică.

Sibiu, 18 Octomvrie st. v.

În delegațiuni s'au început încă alaltieri consultările meritorie ale comisiunilor. La ordinea zilei a fost preliminarul ordinar pentru armată, ceea-ce a dat delegațiunilor privilegiu la discutarea certelor naționale din armată și a adăugării de subsistență pentru ofițerii subalterni. Delegațiunea ungară a fost

aceea, care a adus pe tapet certele naționale din armata comună. La întrebările respective ale delegatului ungar Beöthy, ministrul comun de războiu a răspuns într'un mod foarte serios și obiectiv, că certele din cestiune sunt a se reduce la nisce certe pentru femei, ear' încât privesc certele între trupe mai mari, de acele s'au întâmplat și de altă dată și se întâmplă și la alte armate, fără ca să-și vină cuiva în minte a le da vre-o importanță politică-națională.

„Neue freie Presse“ nu e mulțumită cu răspunsul ministrului comun de războiu și dică, că ministrul nici de astădată nu s'a demis la casuri speciale și la faptele înșirate, — poate de aceea, pentru că interpelantul nu i-a enumerat toate acele casuri, — ci a declarat numai simplu, că el n'a exmis nici o ordinațiune cu privire la certele naționale și că certele invite între soldați n'au nici un caracter național-politic.

Cu atâta — continuă diarul stângei împreunate — nu s'a rezolvit și nici că se poate rezolvă cauza. Interpelările se vor îngămadă și se vor repeta, și dacă delegațiunea ungară se va și mulțumi cu observările generale ale ministrului de războiu, nu se va mulțumi cu acele delegațiunea austriacă, ci va stăruî prelunge o cercetare precisă a lucrurilor până atunci, până când va ajunge la un rezultat îndestulitor. Nu e vorbă singur numai de certele naționale, de care trebuie să se scutească armata. În general desvoltarea politice de naționalitate stă în legătură cu organismul și desvoltarea armatei prin o mulțime de fire.

Adausul de subsistență pentru ofițerii subalterni precum și adausul de echipare pentru maiorii noi numiți, a fost din partea comisiunii ungare primit.

Pregătirile de lipsă pentru conferență s'au făcut și acum se vor începe în Constantinopol consultările. Oficioasele privesc cu cele mai mari speranțe la rezultatele acelor și dică, că pacea din Orient se poate privi acum ca asigurată. Cu toate aceste din acea împregiurare, că puterile occidentale s'au opus încâtva programului celor trei împărății, se poate deduce, că la o soluțiune nemijlocită a cestiunii bulgare prin conferență, nu ne putem aștepta.

Evenimentele turbulente din Annam și Tonking au dat privilegiu foilor din Paris, se colporteză scirea, că ministrul de războiu generalul Campenon vră să demisioneze. Cu toate, că se desmințesc scirea, e sigur, că dl Campenon are de gând se retragă trupele franceze din cele mai multe părți ale Tonking-ului.

Evenimentele din Peninsula-Balcanică.

Sciri mai nou:

Varna, 27 Octomvrie n. Se dică că oare-cari puteri, cu toată fasa în care au intrat evenimentele din Balcani, o consiliază pe Turcia să nu părăsească armările și să le continue cu activitate. Poarta a comandat mai multe vase-torpile provădate cu lumină electrică.

Situația în Grecia a devenit cam critică din cauza surescitării extraordinare a populației. Guvernul nu va pute face altfel decât să împingă trupele în Macedonia îndată ce lucrurile se vor complica.

Până acum nu se semnalează încă nici o mișcare nouă de trupe la frontieră.

Sofia, 27 Octomvrie n. S'au răspândit o mulțime de sciri în privința intrării Sâr-

bilor în Bulgaria; până în momentul de față însă, afară de câte-va puncte neînsemnate, armata sârbă n'a ocupat nici o localitate bulgărească. Ce e drept, armata sârbă e concentrată la fruntarii. Pericolul însă e înlăturat; armata bulgară e concentrată și în fiecare moment sosesc trupe nouă și voluntari. În Sofia domnesc o mare mișcare.

Sofia, 27 Octomvrie n. Guvernul otoman a notificat celui sârbesc că Turcia considerând Bulgaria ca teritor turcesc, ori-ce atac al Sârbilor contra Bulgariei va fi considerat ca îndreptat în contra chiar a împărăției otomane. Această scire a produs o mare bucurie în Sofia, unde neliniștea era foarte mare în urma înaintărilor trupelor sârbesci spre fruntarii.

Bulgarii regretă acum ceea-ce au făcut; mișcarea lor nu le-a adus decât neajunsuri și le-a impus sacrificii cari nu vor fi răsplătite prin nimic. În loc de unirea deplină a celor două Bulgarii, e foarte probabilă o stare de lucruri analogă cu *statul quo*, pe când nu se scie dacă Sârbii nu vor dobândi o compensație din teritoriul bulgar.

Sofia, 27 Octomvrie n. Eri a sosit principele Alexandru în Sofia în fruntea unui mare număr de trupe, vre-o 5000; trupele au făcut un marș continu de mai bine de 140 kilometri. Se așteaptă mâne alte regimente.

Mahomedanii din Bulgaria au organizat un corp de 3000 călăreți care va coopera prelungă armata bulgară în cas de conflict cu Sârbia.

S'au întocmit și regimente de infanterie musulmane.

Prințul Alexandru dă dovezi în fiecare zi de o activitate în adevăr extraordinară; toată ziua e sau călare în inspecții sau în biroul statului-maior.

Varna, 28 Octomvrie n. E mai mult decât probabil că conferința se va întruni chiar săptămâna viitoare; credința generală e că nici Grecia, nici Sârbia, nu vor dobândi cea mai mică sporire de teritor.

Situațiunea în Grecia este foarte critică; licențierea armatei, a cărei întreținere îl costă așa de mult pe stat, ar ave de efect mari turburări.

În cas de un conflict cu Grecia, marina otomană ar pute juca un mare rol; Grecia își dă toate silințele pentru a-și apăra țărmurile; dînsa are până acum patruzeci de vase torpile. În tot cazul, dacă lucrurile vor mai fi trăgănite mult timp, Grecia riscă să-și vadă finanțele cu totul sleite.

Viena, 28 Octomvrie n. Eată în resumat cuprinsul notei remise guvernului sârbesc decătră marile puteri.

„Representanții marilor puteri sînt incredințați că, în prezența sentimentelor pacifice ale Europei, guvernul sârbesc va căuta să eviteze tot ce ar fi de natură a compromite pacea generală. „Guvernul sârbesc a răspuns că va evita

tot ce ar fi de natură să compromită pacea și că se bucură că puterile au înfierat dela început mișcarea revoluționară bulgară. Sârbia însă nu se poate desinteresa de evenimente și de grava violare adusă tratatului din Berlin. Sârbia nu poate urma altă cale decât respectul absolut al dreptului și a tratatelor cu prețul chiar al celor mai mari sacrificii. Sârbia dorește ca *statul quo* să fie menținut și în fond și în formă și că echilibrul dintre statele balcanice să nu fie distrus. Astfel fiind lucrurile, nu e mirare dacă el ia toate măsurile trebuitoare pentru a pute respinge la nevoie un atac din partea Sârbiei. Principele Alexandru a făcut deja o inspecție trupelor dela granița sârbescă; a mai sosit un regiment regulat în Sofia. Trupele sînt primite de populație în modul cel mai frățesc. Principele a întimpinat armata cu aceste cuvinte:

„Bine-ați venit fraților, în capitala Bulgariei-Unită; frații noștri sârbi s'au schimbat în dușmani și voese să ne răpească mai multe districte; v'am chemat pentru a apăra pământul Bulgariei și a vă jerfi viața pentru mărirea țării.“

Cu toate marșurile forțate și ploile neconveniente, starea sanitară a armatei e foarte bună.

Sofia, 28 Octomvrie n. Principele va întreprinde o călătorie în Rumelia-orientală pentru a ridica moralul populației rumeliote, decăduț întru cât-va dela plecarea armatei bulgare; principele va fi însoțit de agentul diplomatic englez, dl Lascelles.

Poarta pare a fi bine dispusă în favoarea Bulgariei.

Au mai sosit 2000 de oameni din Rumelia-orientală.

Trecătoarele dinspre Sârbia sînt păzite de mai bine de 15.000 oameni.

Toate trupele bulgare de geniu disponibile, au fost trimise la Stivinița, care se află la capătul trecătoarei Dragoman dinspre Bulgaria, spre a construi întăriri. Întăririle dela Stivinița sînt destinate a fi în loc trupele sârbesci, căci dacă acestea vor reuși a străbate pe acolo, atunci le este cu totul deschis drumul spre Sofia. Stivinița este o pozițiune din natură forate tare și care este lesne de apărat. Grosul armatei bulgare va fi îndreptat spre acolo.

„Petersburgskija Wiedomosti“ serie următoarele: „Amicia Austriei este de cea mai mare valoare pentru Rusia, dar' îndată ce ea va contradice interesele naționale cele mai vitale, Rusia va sci să găsească alt-ceva în locu-i. Este deci o greșală de a se crede că Rusia se va prezenta în conferința dela Constantinopol ca o programă sinucidătoare și că va lăsa să se vorbească acolo de o bucată a Bulgariei, pe care Rusia ar consimți s'o sacrifice amicieii austriace.“

„Gata, aidem!“
Astfel vorbeau Vasilescu și Teodoreanu, doi studenți dela facultatea juridică din Viena în ziua de 24 Iulie calendarul Iulian. Rîdînd, glumind, și năcăjindu-se unul pe altul, se îmbrăcară, după cum se pusesse la cale, și se duseră la Ioan Luțescu acasă. Îl aflară dormind. Teodoreanu începu să-l scuture, ca să-l trezească.

„Sfinte Ioane, scoală-te!“
„Mmmm —“
„Da scoală-te bre, că —“
„Cine dracu v' poartă așa de dimineață pe la casa, ca să stîrniți oamenii din somn!“
„Frumoasă dimineață! Sînt dece și jumătate!“

„Nu se poate.“
„E pur si muove.“
„Da bine ce v' ați trîntit în negru, ca nisee hornari?“
„Am venit să te hiritisim.“
„Cum? am câștigat la loterie?“
„Ba te spală pe dinți, dar' astăzi e doar patronul tău?“

„Ce patron?“
„Sf. Ioan.“
„Nu buiguți bre!“
„Apoi doar' astăzi e sf. Ioan după calendarul pravoslavnic.“
„Mare minune!“

„Și fiindcă e așa, noi frații tîi în Christos, ne-am luat slobođenія să-ți aducem plecat hiritismos, ca să crești mare în pîntece, să-ți fie casa casă, și masa masă și în scurt să-ți nascocesci o cinstită mireasă de legea pravoslavnică,

Correspondență particulară a „Tribunei“.

Arad, 16/28 Octomvrie 1885.

Aradul, clasicul pămînt al certelor, nimic bun din trînsul nu easă! sună veste rea din gură în gură, fatala veste ce ne doare.

S'au comis adevă în Arad unele păcate naționale, de cine și cum toți o scim, nu le voiu resuscita, căci incriminările îmi sînt odioase. Dar' s'au comis păcate naționale și aiurea, le cunoaștem și pe acele. Și eărăși se făcură gălăgii și astăzi prin Arad, dar' s'au făcut și aiurea, de cine și cum, — asemenea o scim cu toții.

Dar' urgia s'a oprit numai la Arad, face abus de regula *pars pro toto*, și se strigă în lumea mare, că nimic bun din Arad nu easă.

Da, s'au comis păcate și gălăgii între noi, precum s'au comis pretutindinea unde locuiesc Români, dar' ele nu sînt de un caracter local, ci caută să ne călcăm pe inimă și fără sfială să le reducem ori la inclinațiunile firesci ale rasei noastre, ori la anomalia educațiunii noastre politice și sociale, ori la ambele deodată, ce ar conduce la concluziunea clasicului popor al certelor . . .

Însă cu toate păcatele noastre, ne putem mândri și cu virtuți strălucite. Dacă nu am fi făcut alta, decât că în noianul vîrtejului ce ne-a mistuit sângele și sudoarea sute de ani, ne-am conservat, ca și un sfînt clenodiu, limba și moravurile străbune, încă ajunge pentru probarea tenacității și puterii noastre de viață. Și în virtuțile conservării naționale Aradul nu stă îndărătul altor doară mai favorite de condițiunile etnografice și geografice.

Dovadă, că străbunii noștri au știut deosebi locuri cheștiile familiare, casnice, de cheștiile vitale, cari întotdeauna i-au unit în cugete și simțiri, și unirea i-a mîntuit.

Astăzi încă sînt grele timpurile, poate mai grele decât cele îndurate de străbunii noștri, căci dușmănia și-a aservit cultura atât de elastică în lupta cuceririlor moderne. Dar' amuțescă acum incriminările dintre noi, „un graiu să fie tuturor“, și acel graiu va crea trupul mîntuirii noastre.

La acest unanim graiu, ce ne condiționează existența, apelează și asociațiunea națională aradană prin apelul seu din 29 Septemvrie (11 Octomvrie), spre a-și pute împlini sublima misiune culturală. Fie ca acest glas să afle grabnic și viu resunet pe plaiurile României. Caracterul bărbaților, cari stau în fruntea acelei asociațiuni, învolvă în sine unirea lor în cugete și simțiri, pentru binele și prosperarea neamului românesc.

Anume membrii direcțiunii sînt: Ioan Beleş, director I; Vasile Mangra, director secundar; Ignatie Papp, perceptor; Teodor Ceantea, exactor; Dr. Demetriu Horvath, bibliotecar; Lazar Tescula, econom; Aurel Suciu, fiscal. Membrii:

George Telescu, David Nicoară, George Dogariu, Dr. Ioan Papu, Augustin Hamsea, Petru Popovici, Ilie Dogariu, George Purcariu, Dr. Nicolae Oncu și Romul Ciorogariu.

Sînt oameni de bine din Arad, cari își împlinesc o sîntă datorință prin apelul dela 29 Septemvrie. Acum e rîndul onoratului public de a-și împlini și însuși aceea sîntă datorință, ce a inspirat asociațiunea aradană la activitate.

Ne-a ajuns din starea creată de un subiectivism preocupat de înguste vederi personale pironite la și mai îngusta regulă de *pars pro toto*. Timpurile sînt destul de grele ca să fim obiectivi, să vedem, că în chestia culturală „un graiu este tuturor“ și în Arad; același graiu, care resună preste toate plaiurile României strîmtoare. Aceasta o poftesc interesele noastre vitale, dacă e să ne acredităm resignațiunea în opiniunea publică, carea știut este, unde duce.

Aradanul.

Cronică.

Păcălitură. Dintr'o notiță din „Pester Lloyd“ rezultă că expediția Sibieniilor și a altor compatrioți, cu prefuri scădute, la expoziția din Budapesta, n'a fost o expediție în înțelesul lui Xenophon, ci mai mult o expediție în înțelesul modern al cuvîntului spre a face față „patriotismului“ ardelenesc. Cei ce-au luat parte la expediție, au fost prezentați *orbi et urbi*, după tipicul tuturor prezentărilor făcute la expoziția din Budapesta. Eată ce ne spune „Pester Lloyd“ despre această prezentare:

„Oaspeții ardeleni, cari au sosit ieri seară aci, au cercetat astăzi expoziția. Din locul comun de *rendezvous*, din locul de dinaintea operei, s'au pornit dealungul străzii radiale în un șir lung imponent cătră expoziție. Înaintea edificiului direcțiunii, oaspeții au fost așteptați de al doilea president al expoziției, de directorul, de consilierul ministerial Dr. Schierer, și de funcționarii comisiunii regnicolare. Consilierul de finanțe Vargha, a împărțit înaintea portalului principal biletele de intrare scădute și i-a condus la edificiul de direcțiune, unde acestia s'au așezat în un semi-cerc. Preotul reformat din Brașov, Molnár, a pășit apoi înainte și a ținut o vorbire scurtă prin care a interpretat sentimentele patriotice ale celor sosiți din părțile extreme ostice ale țării, ale cetățenilor aparținători deosebitelor naționalități, și a mulțumit pentru primirea amicală. Conte Zichy a răspuns prin o vorbire scurtă și i-a condus apoi pe oaspeții în hala de industrie, de unde acestia au început a visita expoziția. Excursiunea în masă din Ardeal, cea din urmă care a sosit în capitală înainte de închiderea expoziției, e foarte interesantă în urma compoziției sale, deoarece ce au luat parte la ea Maghiari, Săci, Sași, Români(?) Armeni și Ciangăi(?), dintre cari țerenii s'au prezentat, în parte, în portul lor național.“
— Expediția a costat de persoană numai 4 fl. 70 cr. dus și întors, — și poate va fi rezervată pe seama expediției și o parte din renumitele banchete — prevădute de sigur.

*

Foița „Tribunei.“

Un patron în Viena.

(Din viața de student.)

„Vasilescule, astăzi e patronul lui Luțescu; trebuie să-l felicităm, și să-l facem să-și serbeze ziua numelui seu.“

„Slabă nădejde dragul meu, dar' putem cerca norocul. Cum să facem să-i trimitem biletele?“

„Aș! astfel nu ne ajungem scopul, dar' eu am o idee.“

„Mare minune!“

„Deu așa! Să ne îmbrăcăm în frac, să luăm mînuși și cravată albă, și ducîndu-ne în persoană la dînsul, să-i deșteptăm ambiția.“

„Dar' eu n'am cravată albă.“

„Stai să vedem! Da, eu am două încă dela balul de an al „României-June“. Ce-i drept, sînt mai mult galbene decât albe, dar' n'are pricină. Ei ce ții?“

„Bine. Să ne aruncăm în frac; ear' tu croiesce-i un hiritismos de cele sdravene.“

„Am să-mi dau toată silința; poate mi-a mai plesni vre-o idee prin creeri.“

„Numai nu te prea obosi, ca să-ți rămână ceva și pentru examenul de stat.“

„Ideă? La ce? Nu te-am vîdut pe tine la examenul de an, că și fără acest postulat ai eșit bine.“

„Una la mână!“
„S'o porți sănătos! Esti gata?“

cuminte ca Solomon, bogată ca Iov, frumoasă ca Ierodiada, spre fala, vîlfa și înmulțirea neamului rîmlenesc; vîntul să nu-ți sufle în pungă și inima ta să nu se întoarcă dela ai tîi întru Christos frați, ci adîncea noastră voroavă s'o asculte, și masă mare astăzi se întîndi, și pe frații tîi să-ți cinstesci, precum și sf. scriptură scrie; ear' de-a fi să fie, și voroava noastră să nu o asculte și în seamă să nu o bagi, și rîs și bațjocură de ea să faci, atunci să fii proclat și anafimă și afurisit de 335 sfinți părinți din Nichea și buricul iadului înghiți-te, și focul dragostei arză-te, și setea Gheenei muncească-te, și berea în apă să-ți se prefacă și vinul în oțet să-ți se schimbe, și să ai parte cu Arie ereticul. . . .“

„Ai sfîrșit Teodorene?“
„Sfîrșit!“ dîse acesta abia resuflînd și stergîndu-și sudorile de pe față.“
„Sei una?“ dîse Luțescu.
„Nu“ răspunse Teodoreanu.
„Dute dracului cu limba ta pășărească din vremea lui Ciubăr-Vodă, scoase din hărțoage și hrisoave vechi.“

„Cum? n'am făcut impresie asupra ta?“
„Am să vă aduc ultimul astăzi la masă.“
„Va să dîcă nu vei sterge putina, ci-i veni la masa națională?“

„Ca totdeauna la Wihl.“
„Servus!“
„La revedere!“
„Vasilescu și Teodorean se depărtară, și ducîndu-se acasă își schimbă hainele. Pe vremea mesei merseră la restaurantul lui Wihl. Acest restaurant se află în strada Marocanilor

nu departe de pîrăul orașului. Aici veniau mulțime de studenți români la masă și se întîlniau în toată ziua. În așa numitul „salon roșu“ era așezată o masă lungă, care era rezervată numai pentru acești tineri. Fie-care din ei avea locul seu hotărît.

În ziua amintită, Vasilescu și cu Teodorean sosiră cei dintîiu. În scurt se adunară și ceilalți, și toată masa era ocupată, afară de locul lui Luțescu, care nu sosise încă. Atunci se sculă Vasilescu, și istorisind în scurt colegilor sei întîmplarea de dimineață, îi provoacă pe toți, ca să nu uite a-l felicita pe Luțescu de ziua patronului seu și a-i deștepta ambiția ca să-l serbeze. Toți acceptară propunerea, dar' se sfătuiră să înceapă hiritisirea abia după masă. Ca vorbitor fu ales Minunescu. În cîrînd sosi și Luțescu, își ocupă locul și toți mîncară în liniște. După masă însă se sculă Minunescu și netezindu-și coama sa cea lungă și mustața sa pe jumătate mușcată, ridică un toast drastic pentru Luțescu, care-și serbează patronul; improviză o poezie comică, și sfîrșind cu cuvintele:

Băeți! ați e sîrbătoare,
Să ne veselim!
Pe Ioan la masă mare
Să-l hiritisim:

provoacă pe toți să-și ureze de patron. „Ura!“
„Trăiască!“ „Vivat domnule patron!“ strigară toate glasurile și toți tinerii îi săriră lui Luțescu în cap. Îl sărutau, și-l cuprindeau de nu putea răsufla bietul băiat.

„Da mai încet bre, că mă nădușiți cu dragostea voastră.“

Adnexarea Banatului la România. Acum în timpul deosebitelor adnexări nu ne vom mira dacă aflăm că Banatul, nu al Craiovei, ci al Timișoarei, se ține de România. „Budapester Tagblatt” ne spune în nrul dela 29 Octomvrie sub titlul „Oaspeți pentru expozițiune, din România”, că „mâne la 10 oare sosesc pe teritorul expozițiunii 150 de oaspeți români, între cari mulți în costum național românesc, sub conducerea solgăbirăului Fábry și a deputatului Ladislaus Tisza, din Bocșa-germană”.

Care va să dică Bocșa-germană se află în România și dl Ladislaus Tisza, deputat ales la Bocșa, contra dlui Coriolan Brediceanu, este deputat în camera română.

Nu scim acum dl sub-prefect Fábry era însoțit de panduri, sau de epistații respectivi.

† **Ioan Roman.** O scire cu deosebire tristă ne-a sosit astăzi din Făgăraș, pe care o comunicăm cu toată reserva. Unul dintre oamenii nostri de valoare, Ioan Roman, avocat în Făgăraș, a încetat, precum ni se spune, ieri-noapte din viață. Să sperăm că scirea nu se va adevări.

Înmormântarea doamnei Iudita Măcellariu n. Tobias, deși timpul era ploios, a fost o adevărată manifestațiune de stimă, de simpatii și de pietate către memoria răposatei. Societatea din Sibiu și giur întreagă, fără deosebire de naționalitate și confesiune, s'a adunat la casa mortuară, ca să petreacă la mormânt rămășițele pământești ale răposatei. În îndesiala cea mare am observat pe Ilustritatea Sa dl comite suprem M. Brennerberg, pe dl vice-comite G. Thalman, pe dl primar v. Hochmeister, mai mulți membri ai tribunalului, întregul cler român gr. oriental din Sibiu în frunte cu I. P. S. Părintele Metropolit Miron Romanul. Prohodul a fost celebrat de părintele protopop gr.-cat. Ioan Rusu, asistat de încă doi preoți, ear' înmormântarea s'a făcut în cripta familiară dela biserica gr.-or. din suburbiul Iosefin. Între cununile încărcate pe carul funebral, se observa cu deosebire una mare a „reuniunii femeilor române”, care jalea în răposata pe una din cele mai stimate membre ale sale.

Cas curios de moarte. Un biet cetățean din Sibiu în bucuria lui că poate să vadă Budapesta pentru prețul de 4 fl. 70 cr. înainte de a pleca expediția din Sibiu la expoziție, s'a apucat de beut, prin ceea-ce s'a întârziat de tren. După pornire, dînsul s'a aruncat după tren și a căzut pe șine, de unde fiind transportat acasă noaptea a și murit.

Baronul Carol Apor, președintele tablei regesci din Mureș-Oșorhei, a fost la 25 a l. c. atins de o apoplexie; se află într-o stare foarte gravă.

Sfințire de biserică în Bucovina. Ni se scrie din Bărgău: Excelența Sa înalt Preasfințitul Arhiepiscop al Bucovinei și metropolit al Bucovinei și Dalmației, Dr. Silvestru Morariu Andrieviciu, în 19 Octomvrie v. a. c. va sosl în Poiana-Stampii, cea, mai aproape parochie a Bucovinei de Ardeal, unde în ziua următoare 20 Octomvrie vechiu a. c. va îndeplini mărețul act: „sfințirea biserice” celei noue de acolo. E de însemnat, că deși Poiana-Stampii, e o parochie de munte, unde

„Sus cu dînsul” strigă Teodoreanu.
„Sus sus!” adăuseră ceilalți și într'un moment îl ridicară vre-o dece brațe în spate și începură a juca cu dînsul prin salon, de se hurduca și sufletul într'însul.

„Pentru Ddeu —!” începă Luțescu.
„Bravo! Bravo! Se traiască”, strigă ceilalți curmându-i vorba.

„— mai încet — că nu-mi tinesce —”
„Uraaa! mulți ani!” strigă toți sărind mai amarnic cu dînsul.

„Da lăsați-mă bre, nu mă stropsiți de tot” strigă Luțescu în gura mare, ca să fie audiat.
„Sunt uimit și pătuns lăna în adîncul inimei mele de dragostea voastră hurducătoare — deci capitulez —”

„Bravo! să-l audim!”
„— și vă poftesc pe de seară încoaci la sêrbarea numelui meu!”

„Bravo! adînc au vorbit!” tipă Alec Păsere. „Coborîți-l din slavă pe sf. Ioan și puneți-l pe uscat, ca să se poată răsufila.”
Rîdînd și glumind se depărtară apoi toți, sfătuiindu-se ca să fie adunați pe la opt oare seara în restaurant.

Pe vremea hotărîră erau toți adunați afară de Luțescu.

„Oare nu cumva are de gând patronul nostru să facă grevă în astă seară?” dîse Pamfil Dănescu, cercînd a-și răsuci mustața, căreia încă nu-i plesnise prin minte să crească. — „De va face una ca aceasta, te vom ruga pe Măria Ta, pe care te-am ales de Vodă al nostru, să în-

numai crumpene și puțină sêmănătură de orđ și ovės se face, totuși edificiile: scoala elementară, casa parochială și acum noua biserică, fiind clădite lungă olaltă aproape de drumul țerii, apar călătorului trecător pe acolo, ca un ce impunător. Acele edificii sînt clădite cu mult gust, în-cât servesc numai spre lauda organelor școlare confesionale din Bucovina, la a căror stăruință, s'au edificat acele, pare-ni-se din fondul religionar al Bucovinei.

Noua biserică e edificată după stilul oriental în forma crucii, care e foarte atrăgător și impunător. Două lucruri sînt caracteristice la această biserică: 1. Că ea e edificată în memoria căsătoriei Alteței Sale Archiducului și Principelui de coroană Rudolf cu Alteța Sa principesa Stefania; 2. Că aceea e depinsă de un pictor român din Bucovina.

La actul sfințirii acestei biserici sînt invitați mulți: parte preoți, parte mireni onorațori, nu numai din Bucovina ci și din părțile vecine ale Moldovei și ale Ardealului.

Borgo-Prond 16 Octomvrie a. c. Têrgul de țeară din Borgo-Prund, comitatul Bistrița-Năsăud s'a început în 12 și va ține până în 18 Octomvrie v. Începutul acestui tîrg s'a arătat a fi foarte promițător pentru-că cu deosebire vite cornute s'au adunat cu mult mai multe decăt în alți ani. Cumpărători externi însă nu sînt prea mulți. Cu toate acestea, fiind prețul vitelor de tot scădut, au cumpărat în zilele de 12, 13 și 14 Octomvrie a. c. multe vite, cu cari în acele zile s'au și dus. Ieri în 15 și astăzi în 16 Octomvrie st. v. prețul vitelor a scădut și mai tare ca în zilele precedente, din cauză că de o parte neguțătorii externi s'au împușinat; ear' de alta timpul încă a fost nefavoritor fiind în aceste zile ploii continue. Ziua tîrgului e în 18/30 Octomvrie a. c. — Locuitorii de pe valea Bărgoului fiind opritți total dela negoțul de lemne, care era mai înainte pânea de toate zilele pentru ei, încep a decăde în mod înspăimîntător în privința materială, și astfel sînt siliți a-și vinde vitele lor mai pe nimic, numai ca să poată plăti darea de stat și impozitele comunale, cari în unele comune din valea Bărgoului sînt de tot mari. De va merge tot așa, nu preste mult vor fi siliți a-și vinde casele și moșiile și a emigra în alte țeri, ca să poată trăi.

Dl Alexandru D. Xenopol, profesor de istoria română la facultatea de litere din Iași, se află de câteva zile în București. După cum spune „L'Indépendance Roumaine”, dl Alexandru D. Xenopol va ține în curînd o conferință, în București, asupra politicii lui Mihail-Viteazul.

Cronică teatrală din România. Diarele anunță că dsoara Teodorini va merge luna viitoare la București, unde va da un concert. Marți a sosit în capitala României corpul de balet sub direcțiunea lui Rossi. — Adelina Patti va da la Iași o reprezentațiune. — La teatrul Bossel se așteaptă completarea trupei. — La teatrul Dacia, sub patronagiul d-nei Maria Stef. C. Mihăilescu și doctorul Chabudian, se vor juca „Dumbrava-roșiă”, „La-țifafa, te rog”, și „Din complexantă”, danțuri naționale de d-nii Mocean și Velescu.

Sâmbătă, la 19 Octomvrie v. 1885, se va da a patra serată dansantă în saloanele

trunesci divanul nostru obștesc, și-l vom cafterisi; și eu, pe care m'ați ales voi obștea de Metropolit al vostru, îi voi trînti o anafimă în cap, de nu se va spăla cu tot canalul Dunării,” dîse iuristul Onisie înghițind un păhar cu bere.

„Să mai așteptăm,” dîse Vasilescu, „poate se odihnesc de hurducătorele dragăstoase, ce i le-am împărtășit astăzi.”

Toți își mîncară cina și se apucară de beut bere, când eată că sosesc și Luțescu.

„Scusați că m'am întârziat puțin” dîse aceta „dar” nisce afaceri urgente. —

„Bun, bun, ai fost la Elisa cea blondă — n'are pricină, scusa-i de prisos, admitem cu toți gravitatea argumentelor,” dîse Vasilescu rîdînd.

„Taci din gură vită, nu lătra la lună!”
„Și pușchea pe limbă, nu vorbești a bună!”

declamă Luțescu punîndu-se la masă, și mîncându-și cina.

Toți așteptau acuma ca să înceapă cu sêrbarea patronului, dar' Luțescu se făcea că nici nu scie de nimica, ci mîncă cu toată liniștea. Apoi strigă:

„Chellner!”

„Poftiți!”

„Două butelii de vin, și poftesc-le pe dl Wihl încoaci.”

„Ce dracu o să facă el cu două șipurele de vin, dacă-l poftesc încă și pe un butoiu ca Wihl încoaci,” dîse Teodoreanu, uitându-se uimit la colegii sei.

Preste puțin sosiră cele două butelii împreună cu birtășul Wihl.

societății Concordia Română. Musica militară a regimentului 6 de dorobanți.

Teatrul maghiar din Sibiu. A-seară a venit pe scenă piesa populară cu cântece de E. Tóth: „A toloncz” (Exortatul). Teatrul a fost aproape gol și astfel beneficiarul, dl Pénzes Bandi, nu-și va fi putut face „o punga bună”. Dintre bărbați, trupa d-lui Váradi are numai doi domni, care corespund întru toate recerînțelor dramatice și de care întru adevăr e pagubă să se îngroape la o trupă ambulantă; aceștia sînt d-nii Hegyi István și Rajz Ödön, care și aseară au sencerat aplause bine meritare. Binișor au mai jucat doamna Váradi, (Krisza) și (Ördög Sára), apoi domnișoarele Váradi Rozza (Angyal Liska) și Váradi Emma (Fáni, o domnișoară ovreică). Beneficiarul Pénzes Bandi are un tenor foarte puternic, însă cu puțină școală — ca actor e încă începător.

Asociațiunea pentru cultura poporului român din Maramureș

a adresat următorul

A p e l :

P. T. Domnule!

Subscrisa comisiune însărcinată cu reviziunea socotelilor „Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramureș” precum în alți ani, așa și acum dorind să împlinească datorința sa, în 21 Iulie a. c. a revêdut cu deamêruntul socotelile prezentate prin administrațiunea asociațiunii, și le-a aflat în ordine deplină.

Eram cu deosebită luare aminte la rațiociniul anilor de pe urmă, în care s'a ridicat etagiul caselor asociațiunii în Sighet, făcîndu-se prin aceasta, prelîngă cea mai mare economie, o ero-gațiune de 14,300 fl. O parte însemnată din suma trebuincioasă nu era la dispoziție, și administrațiunea asociațiunii era silită a o împrumuta prelîngă schimb dela banca comercială și de credit în Sighet, unde mai dă-torește ași cu 6867 fl. 90 cr. ear' datoria contractată mai de mult decătă capitolul diecesan al Gherlei face 8020 fl. 84 cr.

Suma datoriei . . . 14.888 fl. 74 cr.
Față de acest pasiv, asociațiunea dispune din fondurile sale preste un venit anual de 3842 fl. din care 1150 fl. provin din zidirile cele mai din urmă, și astfel sîntem cu cea mai bună speranță, că în restimp de doi ani, ne vom scăpa de partea cea mai grea a datoriei noastre, și vom fi în stare să ne — îngrijim de realizarea scopului asociațiunii, care este deschiderea institutului San-Vasile.

În acest institut are să crească tinerimea studioasă, care va frecuenta scoalele din Sighet, parte din tineri, mai ales din cei eminenți și de stare lipsiți, vor ave primire grătuită, ear' parte din ei se vor primi prelîngă plata moderată, și cu toți vor ave bună îngrijire pentru desvoltarea lor fizică și spirituală.

Dar' că să ne să împlinescă această dorință vechiă, se poftesc o îmbrățișare mai călduroasă din partea publicu lui românesc din Maramureș. Interesarea cea viuă din anii întăiu ai asociațiunii, s'a rîcit mult în zilele noastre. Pentru aceea ape-

lăm la bunul simț al fie-căruia, care se îngrijesc de viitorul urmașilor sei.

Poate să ne ajungă zile mai grele, decăt cele în care trăim; putem să pierdem și cele ce încă nu le-am pierdut; dar' să scim, că ce dăm pruncilor nostri din sciință și învățătura, numai bunul Dumnezeu o poate lua.

Pentru aceea ne adresăm către toți, cu deadinsul către părinții de familie, fiind interesul lor cel mai deaproape, deschiderea și prosperarea institutului. Corpul preoțesc și cel învățătoresc ar fi în stare să ne ajute mult, aducîndu-și aminte învățătorii, că cei mai mulți dintre dînșii au eșit din școala preparandială a asociațiunii.

În speranță, că cuvîntul nostru nu va fi aceluia ce strigă în pustii, alăturăm o coală de subscriere, și în conștelegere cu presiul, invităm pe toți membrii asociațiunii la adunarea generală ce se va ține la 21 Noemvrie 1885 a. c. n. în „Hotelul Coroana” pentru reviziunea rațiociniului, și alegerea diregătorilor și administrațiunii asociațiunii. Pe acest restimp vî rugăm de a ne trimite coalele subscrise, ori nesubscrise, împreună cu ofertele subscrise, la adresa d-lui Dr. Ioan Mihályi în M.-Sighet.

Cu cât ne vom interesa mai mult de o cauză publică, concesionată și aprobată prin înaltul minister r. u. de instrucțiune, de ddto 4 August 1868 sub Nr. 11810, cu atât ne vom apropia de scopul asociațiunii și vom asigura viitorul ei.

Dat în M.-Sighet, 22 Sept. 1885.

Din partea administrațiunii:

Dr. I. Mihályi, m. p.

Pentru comisiunea de reviziune:

Mihail Kökényesdy, m. p.

A. Vic. în Maramureș:

Vasiliu Jurca, m. p.

Ioane Popp, m. p.

Extras din statutele

asociațiunii aprobate prin înaltul Minister r. u. de instrucțiune ddto 4 August 1868. Nr. 11810.

§. 2. Agendele asociațiunii vor fi: Înființarea și susținerea unui institut pedagogic alumnal-național în SighetulMarmației.

§. 4 Institutul e dedicat St. Vasile.

§. 6. Institutul va întreține pe pruncii români cari frecventează scoalele publice, cu vipt, cuartir și îngrijire. Pruncii cei mai lipsiți de starea materială, cari dovedesc capacitate bună, se vor întreține gratis din fundațiune. Ceilalți vor ave a plăti o sumă moderată anuală pentru intertențiunea lor, fondului institutului.

§. 8. Binefăcătorii aceia, cari vor ajuta, odata, ori în restimpuri determinate institutul cu o sumă de 200 fl. v. a. sau cu interesele anuale a capitalului acestuia, se vor numi patroni fundatori ai institutului.

§. 9. Aceia cari vor contribui un capital de 100 fl. pe seama institutului vor fi membri ordinari binefăcători ai institutului.

§. 10. Însii aceia sau corporațiunile cari vor contribui la înmulțirea fondului institutului în sume mai mici, se numesc binefăcătorii institutului.

§. 11. Protectorii institutului sînt: Metropolitul greco-catolic al provinciei bisericesci Alba-Iuliei și episcopul gr.-cat. al Gherlei.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 30 Octomvrie n. Diarului „Nemzet” i-se comunică din Reșița: În minele lui Alfred Székul s'a întemplat o exploziune pricinuită de vreme. S'au înădușit 13 lucrători, ear' 12 indiviđi au fost scoși afară greu răniți. S'a început cercetarea.

București, 30 Octomvrie n. Guvernul a ordonat expulsarea alor 12 Ovrei, între cari se află și redactorii Gaster, Bronziner și Schwarzfeld și alți diaristi, precum și reprezentantul alianței israelite, Armand Léwy. Atacurile îndreptate în contra României, se dîce, că au fost motivul, pentru care guvernul s'a vêdut silit a lua această mîsură.

Paris, 30 Octomvrie n. Un individ necunoscut a puscat asupra trăsuriu lui Freycinet, când ministrul mergea dela consiliul de ministri către oficiul de externe; n'a fost vêtemat nime. Atentatorul a fost arestat, dar' refușă a da deslușiri asupra persoanei și originii sale, mărturisind numai că a voit să-l omoare pe ministrul Freycinet. Se crede că atentatorul ar fi Corse.

Director: Ioan Slavici.

Redactor responsabil: Cornel Pop Păcurar

Licitatiuni:

Sciri economiche.

Macedonia (anume aceea parte a acestei țări, care ne interesează pe noi în respectul comercial) e foarte productivă și pământul, prelungă toată munea primitivă, produce o cantitate mare de cereale de o calitate superioară. Tot astfel produce pământul Macedoniei și altfel de bucate. Bucatele din Macedonia formează un export mare. Acest export s'a mărginit până acum la direcțiunea către mare. Importul de articoli comerciali străini se face asemenea pe calea dinspre mare preste Salonic. Prin acest export de cereale și import de articoli industriali străini, Salonicul a devenit un emporiu însemnat. Mișcarea corăbiilor încărcate din portul Salonicului, este foarte vie; importul și exportul cuprinde sume enorme. Exportul total al Salonicului s'a urcat: în 1884 la 42 milioane franci, ear' importul la 33½ milioane franci. Articollii de industrie mai căutați sînt: cereale, tutun, lână de oi, bumbac, piei de toată specia, lemne etc. — Importul din Austro-Ungaria consistă cu deosebire din bere, zăhar, haine gătite, fier, mașini agronomice, aprindătoare, hîrtiă, alcool, etc. Prețul importului total din Salonic a făcut în a. 1884 — 33,567.000 franci, din care se vin: pe Anglia 10.053,000 franci, pe Austro-Ungaria 9.309, franci, pe Șvi-

Timpul de furnizare.

Grâu (primăvară) 75 Kilo fl. 8.24 până 8.26 (per
Septembrie—Octombrie) Kilo fl. 7.64 până 7.66.

Cursul pietei din Sibiu.

din 30 Octomvrie st. n. 1885.

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 28 Octomvrie st. n. 1885.

Bursa de Budapesta

din 29 Octomvrie st. n. 1885.

Renta de aur ung.	6%	—
„ „ „	4%	98.70
„ „ hârtie „	5%	90.75
Împrumutul câilor ferate ung.		148.25
Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung.		
(1-a emisiune)		97.
Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung.		
(2-a emisiune)		124.50
Amortisarea datoriei câilor ferate de ost ung.		
(3-a emisiune)		109.—
Bonuri rurale ung.		103.25
„ „ „ cu cl. de sortare		103.25
„ „ „ bănățene-timișene		103.—
„ „ „ cu cl. de sortare		108.—
„ „ „ transilvane		101.50
„ „ „ croato-slavone		102.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin		97.75
Împrumut cu premiu ung.		118.50
Losuri pentru regulara Tisei și Segedin		121.25
Renta de hârtie austriacă		82.35
„ „ argint austriacă		82.60
„ „ aur austriacă		108.75
Losurile austr. din 1860		140.50
Acțiunile băncii austro-ungare		864.—
„ „ de credit ung.		285.25
„ „ „ „ austr.		283.20
Argintul		—
Scrisuri fonicari a le institut. de cred. și ec. „Albina“		101.50
Galbeni împărătești		5.93
Napoleon-d'ori.		9.96
Mărci 100 imp. germane		61.45
Londra 10 Livres sterlinge		125.25

din 29 Octomvrie st. n. 1885.

Rentă de aur ung.	6%		—
" " "	4%		98.75
" " hârtie "	5%		90.80
Împrumutul câilor ferate ung.			148.25
Amortisarea datoriei câilor ferate		de ost. ung.	
(1-a emisiune)			97.20
Amortisarea datoriei câilor ferate		de ost. ung.	
(2-a emisiune)			124.50
Amortisarea datoriei câilor ferate		de ost. ung.	
(3-a emisiune)			108.76
Bonuri rurale ung.			103.75
" " "	cu cl. de sortare.		103.75
" " "	bănăţene-timişene		104.—
" " "	cu cl. de sortare		103.75
" " "	transilvane		101.75
" " "	croato-slavone		102.—
Despăgubire pentru dijna ung. de vin			97.70
Împrumut cu premiu ung.			118.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Segedin			121.25
Rentă de hârtie austriacă			82.50
" " argint austriacă			82.80
Rentă de aur austriacă			109.10
Losuri austr. din 1860			140.—
Acţiunile băncei austro-ungare			865.—
" " " austr.			287.50
" " de credit ung.			283.60
Argintul.			—
Galbeni împărăteşti.			5.93
Napoleon-d'ori.			9.95
Mărci 100 imp. germane			61.50
Londra 10 Livres sterlinge			125.15

Numai

Numai Pain-Expeller

cu ancoră

al lui Richter [192] 1—7

e veritabil și preparatul, cu care se obțin vindecările cunoscute suprinzătoare de **podagră și reumatism**. Acest **medicament de casă vechiu** **probat**, și se află în deposit pentru prețul de 40 și 70 cr. în cele mai multe farmacii. * Depositul principal: Farmacia „La leul de aur“ în Praga, Altstadt.

*) Se află în Budapesta la farmacia Fos. de Török; în Sibiiu la farmacia Carol Müller, băcăniile Fos. Wagner, F.A. Reissenberger; în Caransebeș la farmacia N. Vladi.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1885.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu				
	Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren aco- lorat	Tren de persoane	Tren omnibus		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren accelerat						
Viena		7.15			București		5.—	7.45		Viena	7.15	11.—		Teiuș	12.39	11.09	3.56	5.20		Copșa mică			3.02	1.11
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	Predeal		9.47	12.50		Budapesta	1.45	8.05	8.—	Alba-Iulia	1.10	11.56	4.27	5.57		Șeica mare			3.30	1.32
Szolnok	11.22	3.51	7.29	9.26	Timiș		10.11	1.40		Szolnok	4.02	11.02	12.00	Vințul de jos		12.20	4.53		Loamneș			3.47	2.01	
P. Ladány	2.25	5.28	8.27	11.40	Brașov	{	6.22	10.51	2.55	Arad	{	7.53	3.37	5.55	Șibot		12.25	5.19		Ocna			4.09	2.24
Oradea-mare	{	5.33	6.46		Feldioara		7.01	11.18	3.38	Glogovaț		4.00	6.05	Orăștia		1.19	5.41		Sibiiu			4.26	2.44	
Várad-Velencze			9.37	1.52	Apatia		7.33	11.36	4.17	Gyorok		4.13	6.19	Simeria (Piski)		1.43	6.08		Sibiiu			10.25	11.47	
Fugyi-Vásárhely			9.45	2.—	Ágostonfalva		8.01	11.51	4.47	Pauliș		4.38	6.46	Deva		2.35	6.39		Ocna			10.46	12.05	
Mező-Telegd			9.59	2.11	Homorod		8.45	12.23	5.42	Radna-Lipova		4.51	7.—	Branicica		3.04	7.04		Loamneș			11.09	12.29	
Rév		7.14	10.28	2.34	Hașfalău		10.10	1.19	7.37	Conop		5.10	7.23	Ilia		3.36	7.29		Șeica mare			11.32	12.50	
Bratca		7.42	11.36	3.18	Sighișoara		10.39	1.37	8.21	Bêrzava		5.38	7.51	Gurasada		3.50	7.41		Copșa mică			11.52	1.07	
Bucia			12.10	3.41	Elisabetopole		11.19	2.05	9.05	Soborșin		5.57	8.10	Zam		4.25	8.12							
Ciucia		8.31	1.31	4.26	Mediaș		11.54	2.25	9.43	Zam		6.42	8.58	Soborșin		5.09	8.49							
Huiedin		9.01	2.56	5.08	Copșa mică	{	12.12	2.36	10.02	Gurasada		7.14	9.28	Bêrzava		5.56	9.29							
Stana			3.29	5.27	Micăsasa		12.37	2.41	6.—	Ilia		7.43	9.56	Conop		6.18	9.49							
Aghiriș			4.—	5.50	Blaj		12.56		6.20	Branicica		8.01	10.17	Radna-Lipova		6.57	10.23	6.14						
Ghirbău			4.18	6.02	Crăciunel		1.30	3.13	6.59	Deva		8.21	10.38	Pauliș		7.12	10.37	6.30						
Nedeșdu			4.36	6.24	Teiuș		1.45		7.15	Simeria (Piski)		8.47	11.05	Gyorok		7.27	10.52	6.47						
Cluj	{	12.05	10.16	5.05	Áiud		2.34	3.45	7.43	Orăștia		9.40	11.55	Glogovaț		7.56	11.18	7.17						
Apahida				7.08	Vințul de sus		2.55	4.01	8.—	Șibot		10.10	12.24	Arad		8.10	11.32	7.32						
Ghiriș				7.26	Uioara		3.17		8.29	Vințul de jos		11.04	1.22	Szolnok		9.—	12.20	8.10						
Cucerdea		2.16	11.25	8.54	Cucerdea		3.24		8.55	Alba-Iulia	2.56	6.59		Budapesta		2.39	4.53	12.—						
Uioara		3.32	11.45	9.43	Ghiriș		3.36	4.29	9.04	Teiuș	3.30	7.33	12.05	Viena		7.10	8.16	2.10						
Vințul de sus		3.41		9.51	Apahida		4.11	4.50	9.32								6.05	8.—						
Áiud		3.50		9.58	Cluj	{	5.36	5.58	10.32	Simeria (Piski)—Petroșeni				Petroșeni—Simeria (Piski)										
Teiuș		4.25	12.08	10.24	Nedeșdu		5.56	6.08	12.32		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren omnibus	Tren de persoane							
Crăciunel		5.10	12.29	10.59	Ghirbău		6.08		8.—															
Blaj		5.44		11.28	Aghiriș		6.29		8.34	Simeria	6.30	11.50	2.00	Petroșeni		6.49	9.33	5.28						
Micăsasa		6.02	12.57	11.44	Stana		6.45		8.59	Streiu	7.05	12.27	3.23	Banița		7.27	10.14	6.06						
Copșa mică		6.40		12.18	Huiedin		7.—		9.56	Hațeg	7.53	1.19	3.49	Crivadia		8.06	10.54	6.45						
Mediaș		1.32	5.40	1.01	Ciucia		7.26		10.16	Pui	8.46	2.10	4.40	Pui		8.50	11.37	7.25						
Elisabetopole				1.22	Bucia		7.48	7.14	11.04	Crivadia	9.33	2.57	5.28	Hațeg		9.13	12.17	8.02						
Sighișoara		2.06	6.40	1.56	Bratca		8.28	7.43	12.17	Banița	10.11	3.35	6.07	Streiu		10.16	12.58	8.44						
Hașfalău		2.38	7.35	2.44	Rév		8.47		12.47	Petroșeni	10.43	4.04	6.39	Simeria		10.53	1.35	9.15						
Homorod		2.50	8.01	3.02	Mező-Telegd		9.06		1.21															
Ágostonfalva		3.48	10.05	4.41	Fugyi-Vásárhely		9.26	8.22	2.05															
Apatia		4.19	11.02	5.30	Várad-Velencze		10.01	8.48	3.08	Arad—Timișoara				Timișoara—Arad										
Feldioara		4.34	11.37	6.03	Oradea-mare	{	10.20		3.39		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de persoane	Tren omnibus							
Brașov	{	4.53	12.32	6.35	P. Ladány		10.30		3.55	Arad														
Timiș		5.20	1.09	7.14	Szolnok		10.37	9.13	4.06	Aradul nou	6.00	12.55	8.25	Timișoara		6.07	12.25	5.00						
Predeal		5.30	1.50		Budapesta		10.51	9.18		Németh-Ságh	6.25	1.21	8.36	Merczfalva		6.40	1.16	5.56						
București		6.07	2.48		Viena		12.50	10.38		Vinga	6.50	1.46	8.54	Orczfalva		6.51	1.34	6.07						
		7.30	3.23				3.06	12.14	1.45	Orczfalva	7.19	2.18	9.13	Vinga		7.08	2.04	6.32						
		11.35	9.40				6.00	2.10	10.05	Merczfalva	7.88	2.36	9.25	Németh-Ságh		7.23	2.25	6.53						
							10.30			Aradul nou	7.56	2.53	9.36	Aradul nou		7.40	2.54	7.24						
										Timișoara	8.42	3.40	10.06	Arad		7.50	3.10	7.40						

Nota: Numerii incuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.